

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія англійської мови

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
(перший (бакалаврський); другий (магістерський); третій (освітньо-науковий))

Освітня програма «Англійська мова і література»
Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія англійської мови
Викладач (-і)	Ікалюк Леся Михайлівна
Контактний телефон викладача	+380509289956
Е-mail викладача	lesia.ikaliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	понеділок 14:50
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс історії англійської мови має на меті забезпечити студентів знаннями про історичний розвиток англійської мови з давніх часів до сьогодення. Завдання курсу – сформулювати у студентів системно-наукове поняття про особливості розвитку усіх рівнів англійської мови на різних історичних етапах; розкрити проблемний характер основних питань історії англійської мови.</p> <p>Зміст дисципліни охоплює основні концепції і теорії історичного розвитку англійської мови, специфіку фахової термінології, методи дослідження мовно-історичних явищ англійської мови. Предметом вивчення є історичний розвиток англійської мови, порівняльно-історичний метод, формування англійської національної мови, характерні особливості германських мов, орфографія і фонетична будова, морфологічна будова, синтаксична будова та словниковий склад давньоанглійської, середньоанглійської та раньонорманської мов.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> є систематичне вивчення розвитку англійської мови з давніх часів до сьогодення, яке сприяє глибшому розумінню студентами фонетичних і лексико-граматичних структур сучасної англійської мови, мови не як набору правил і винятків, а як результату низки змін, обумовлених як власне мовними чинниками, так і екстралінгвістичними факторами</p>	
4. Програмні компетентності	
<p><u>Загальні компетентності</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. • Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. • Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. • Здатність працювати в команді та автономно. • Здатність спілкуватися англійською мовою. • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. • Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. • Усвідомлення принципів академічної доброчесності. <p><u>Фахові компетентності:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. • Здатність використовувати в професійній діяльності знання з історії англійської мови. • Володіння знаннями про особливості усіх рівнів англійської мови на різних етапах її розвитку. • Здатність усвідомити процес трансформації мови від флективної мови, де найкраще розвинені категорії іменника та прикметника, а порядок слів в реченні є вільним, з відносно однорідним словником германського походження, до статусу мови, що дедалі більше використовує аналітичні форми частин мови. • Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією з історії англійської мови. • Використовувати набуті теоретичні знання з історії англійської мови в практичному 	

курсі англійської мови та у викладанні англійської мови у закладах освіти.

5. Програмні результати навчання

- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- Використовувати набуті теоретичні знання з історії англійської мови у практичному курсі англійської мови та у подальшому викладанні англійської мови у закладах загальної середньої освіти.
- Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
- Самостійно аналізувати наукову інформацію про розвиток англійської мови з метою підвищення лінгвістичної ерудиції.
- Виявляти спільноіндоєвропейський компонент у мові давньоанглійського періоду.
- Визначати динаміку різних елементів структури мови; виявляти взаємозалежність розвитку фонетичної структури і модифікації граматичних категорій, виникнення нових категорій.
- Здійснювати аналіз причини радикальних змін у синтаксисі та словнику.
- Дотримуватися правил академічної доброчесності.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
практичні заняття	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	035 Філологія	3	Н

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Предмет, мета та завдання курсу історії англійської мови, його місце серед інших лінгвістичних дисциплін. Загальні відомості про мову. Синхронія і діахронія у мовознавстві. Порівняльно-історичний метод. Група германських мов.	2	1	5
Тема 2. Формування англійської національної мови. Територіальні діалекти періоду англосаксонського завоювання. Діалекти періоду нормандського завоювання. Лондонський діалект як основа національної мови. Проблема періодизації історії англійської мови.	2	1	5
Тема 3. Характерні особливості германських мов. Закон Грімма. Закон Вернера. Подвоєння приголосних. Ротацизм. Явища чергування і перезміни голосних. Система відмінювання голосних. Засоби формоутворення. Умлаут. Структура слова. Типи основ. Система поділу на дієслова з чергуванням і на дієслова з суфіксацією. Ранньогерманський словник.	2	1	5
Тема 4. Давньоанглійський період. Орфографія і фонетична будова. Давньоанглійський алфавіт. Фонемний склад мови. Система голосних. Система приголосних. Історичні закономірності звукової системи	2	1	5

давньоанглійської мови.				
Тема 5. Морфологічна будова давньоанглійської мови. Граматичні категорії дієслова, іменника, займенника, прикметника, прислівника і числівника.		2	1	5
Тема 6. Синтаксична будова та словниковий склад англійської мови давнього періоду. Типи речень. Порядок слів у реченні. Типи підрядних речень. Характеристика словникового складу англійської мови давнього періоду. Спільноіндоевропейські та спільно германські слова в словниковому складі давньоанглійської мови.		2	1	5
Тема 7. Середньоанглійський період. Орфографія і фонетична будова. Зміни системи голосних. Утворення нейтральних голосних у ненаголошених складах та їх подальше відмирання. Зміна ритму слова. Стягнення давньоанглійських дифтонгів. Виникнення нових дифтонгів.		2	1	5
Тема 8. Морфологічна будова англійської мови середнього періоду. Граматичні категорії іменника, артикля, прикметника, прислівника, займенника, числівника та дієслова.		2	1	5
Тема 9. Синтаксична будова та словниковий склад середньоанглійської мови. Розвиток нових тенденцій у структурі речення. Поступове встановлення непорушного порядку головних членів речення. Розвиток складного речення. Розвиток системи підрядності. Зміна в системі кореляції та утворення нових підрядних сполучників. Зміни в словниковому складі у зв'язку зі змінами соціального устрою, розвитком ремесла, торгівлі, сільського господарства.				5
Тема 10. Раньовоанглійський період. Фонетична будова. «Зсув голосних». Зміна приголосних. Становлення англійської орфографії у XV-XVI ст. Вплив орфографії на вимову окремих слів. Історичне обґрунтування поділу на закриті та відкриті склади і його значення для навчання орфографії.		2	1	5
Тема 11. Морфологічна будова раньовоанглійської мови. Граматичні категорії іменника, займенника, прикметника і дієслова.		2	1	5
Тема 12. Синтаксична будова та словниковий склад раньовоанглійської мови. Зміна структури і типології словосполучень. Установлення непорушного порядку слів у реченні. Поповнення словникового складу англійської мови шляхом словотвору, зміни значення слів, запозичення у зв'язку з розвитком промисловості і сільського господарства, торгівлі і транспорту, техніки та науки.				5
ЗАГ.:		20	10	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті.			

навчальної дисципліни	Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу (модуль 1) та бали, отримані під час іспиту (модуль 2). Допуск до іспиту передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів). Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).
Вимоги до письмових робіт	Передбачене одне письмове підсумкове тестування, яке охоплює від 6 завдань (максимальна кількість балів – 10).
Семінарські заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 5 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 35 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 7.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків на заняття без поважної причини, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять. При виставленні допуску до іспиту (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані за відвідування лекцій (5 балів), на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи (35 балів), а також бали підсумкового тестування (10 балів).
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – екзамен. Форма здачі – письмова. Максимальна кількість балів за екзамен – 50 балів. Студент, який не набрав 25 балів за відомістю №1, користується правом перескладання іспиту за відомістю №2.

8. Політика навчальної дисципліни

Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Письмові роботи:

Програмою курсу передбачена 1 письмова підсумкова контрольна робота із максимальною оцінкою 10 балів.

Академічна доброчесність:

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування. Порушення академічної доброчесності студентами регламентується Кодексом честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Відвідування занять

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття. Ураховуються результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять. На консультаціях викладача студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли

труднощі у процесі підготовки до практичних занять і письмової роботи.

9. Рекомендована література

1. Романишин І. М. Контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів з історії англійської мови : методичні рекомендації / І. М. Романишин. – Івано-Франківськ : Видавництво «НАІР», 2012. – 48 с.
2. Ікалюк Л. М., Ковбаско Ю. Г. History of the English Language : навчально-методичний посібник / Л. М. Ікалюк, Ю. Г. Ковбаско. – Івано-Франківськ : Видавництво : НАІР, 2014. – 36 с.
3. Ковбаско Ю.Г., Ікалюк Л. М. A Companion to the History of the English Language : навчально-методичний посібник / Ю. Г. Ковбаско, Л. М. Ікалюк. – Івано-Франківськ, 2022. – 38 с.
4. Текстові та електронні варіанти тестів для поточного контролю знань.
5. Khaimovich, B.S. A Short Outline of the History of English. Навч. посібн.- К.: Вища школа, 1975.
6. Mykhailenko, V.V. Paradigmatics in the Evolution of English. - Chernivtsi, Ruta, 2004.
7. Verba, L.G.. History of the English language. - Vinnitsa: Nova Knyha, 2006.
8. Baker, P.S. Introduction to Old English. - Blackwell Publishing, Malden, MA, 2005.
9. Stoudenets, H.I. History of the English Language in Tables. - Kyiv, 1998.
10. Berndt, R.A. History of the English Language. - Leipzig, 1984.
11. Burchfield, R. The English Language. - Oxford: Oxford University Press, 1986.
12. Crystal, D. The English Language. - London, 1988.
13. McCrum, R., Cran, R., MacNeil, R. The Story of English. - Viking, Elizabeth Sifton Books, 1986.
14. Wright, J., Wright, E.M. Old English Grammar. - Oxford: Oxford University Press, 1972.
15. Антонович М.М. Курс лекцій з історії англійської мови. - Івано-Франківськ, 1991.

Викладач Ікалюк Л.М., доцент кафедри англійської філології